

prof. JUDr. Jozef Králik, CSc., MBA

**V RINGU EURÓPSKEJ ÚNIE
IN THE RING OF THE EUROPEAN UNION**

Abstrakt: Európska únia bola už od počiatku svojho vzniku koncipovaná ako projekt spravodlivosti, vzájomnej úcty a spolupráce medzi európskymi národmi. Po období rozmachu a stabilizácie však dospela do štádia retencie a recesie, pretože sa od uplatňovania týchto nosných princípov jej predstavitelia odklonili. Koristnícky charakter tzv. starých členských štátov prejavujúci sa vo vzťahu k tzv. novým členským štátom Európskej únie, najmä tzv. postsocialistickým, vážne nahľadáva vzájomnú dôveru medzi národmi, integrovanými do zoskupenia nazvaného Európska únia. Diskriminačné a direktívne prvky, otvorená neschopnosť súčasného vedenia Európskej únie brániť sa neodôvodnene egoistickým tlakom nemeckej a francúzskej politickej reprezentácie, smeruje k rozkladu tohto zoskupenia a ku konfesijnó – etnickej inovácii európskeho „únijného“ priestoru, čo predvídajú a bránia sa tomu najmä štáty tzv. V4. Hľadať nové impulzy medzinárodnej dôvery a spolupráce v rámci Európskej únie je teda kardinálnou úlohou dneška.

Kľúčové slová: Európska únia, V 4, diskriminácia, kríza, rozklad Európskej únie, integrácia

Abstract: The European Union was already from the beginning of its creation, conceived as a project of Justice, mutual respect and cooperation among the peoples of Europe. After a period of expansion and stabilisation, however, has come to the stage of a recession, because of the application of these principles to the departing carrier representatives. Booty character called the old Member States, as manifested in relation to the so-called the new Member States of the European Union, in particular the so-called postsocialistic, serious eats away at the confidence among Nations, integrated in a grouping called the European Union. Discriminatory and prescriptive elements, open the current management of the European Union's inability to resist the pressure of the German and the French are egoistic political representation, pointing to the degradation of this grouping and confesio – ethnic upgrade the European "Union" area, which foresee and prevent it in the so called. V4. Search new impulses international confidence and cooperation within the European Union it is therefore the task of the kardinálnou today.

Key words: The European Union, V 4, discrimination, depression, degradation of the European Union, integration

Motto

„...a voľ nebyť
ako byť otrokom!“

Samo Chalupka

Úvod

Ľudská spoločnosť sa už od svojho vzniku raz zjednocuje a inokedy rozpadá, formuje i reformuje. Nielen v jej moderných dejinách sa regrutovala a kryštalizovala do mnohých zväzkov a zoskupení, sledujúcich rozličné ciele a hájacich rozmanité záujmy. Formovala sa v mnohých konfesiónálnych, nacionálnych, ekonomických, politických aj iných protirečeniach, kontroverziách.¹ Ani ľudia obývajúci európsky kontinent neboli v týchto historických súvislostiach žiadnou výnimkou. Európska únia (ďalej len "EÚ") ako racionálny integračný projekt internacionálnej politizácie, ekonomizácie a humanizácie európskych národov 20. storočia, zdá sa, čelí však už v druhej dekáde 21. storočia svojmu potenciálnemu rozpadu. Rôznorodé záujmy európskych štátov, ba v konečnom dôsledku isto najmä snaha o rýdzo zisťné vlastné ekonomické a politické benefity, posunuli celý projekt EÚ do polohy konfrontácie ideálu s realitou. Slovensko (ďalej len „SR“), ako členská krajina správajúca sa v prostredí EÚ principiálne, zodpovedne a korektne, pritom včas upozorňovalo vrcholových predstaviteľov a orgány EÚ na mnohé disproporcie medzi proklamáciami a realitou a na možné dôsledky z toho vyplývajúcich rozporov. Napriek tomu, mnohé zjavné prejavy defektov vo vzájomných vzťahoch EÚ a jej členských štátov zostávali neriešené. EÚ sa pritom, napriek kótovaným zásadám garantujúcim rovnosť členských štátov, už od počiatkov svojho kreovania správala nevyvážene, používajúc rozličný, výlučne politicky „šitý“ meter na hodnotenie kvalitatívnych parametrov do jej štruktúr sa integrujúcich štátov. Zjavne napr. v prípade ekonomicky sa potápajúceho Grécka. Súčasne, aj po vstupe tzv. postsocialistických štátov do tohto zoskupenia, orgány EÚ akceptovali neoprávnené požiadavky kladené voči nim zo strany tzv. starých členských štátov EÚ, o. i. na ustanovenie „prechodného obdobia“, v rámci ktorého dochádzalo k obmedzovaniu členských práv tzv. nových členov (napr. práva voľného pohybu osôb v euroúnijnom priestore, práva slobodného prístupu občanov týchto krajín na nemecký či rakúsky pracovný trh, retencii práva na dotácie poľnohospodárom tzv. nových členských štátov EÚ a pod.). Tým vlastne priamo orgány EÚ položili, zakotvili a rozvinuli prvky ich pretrvávajúcej latentnej (skrytej aj skrývanej) i otvorenej diskriminácie, stavajúc ich tak vlastne akoby do postavenia druhoradých elementov, teda *de facto* polokolónií alebo protektorátov. Je preto zrejmé, že plody takejto politiky nerovnoprávnosti v prostredí EÚ práve dozrievajú a prelievajú sa aj do vzájomných vzťahov medzi jej členskými štátmi. Možno preto konštatovať, že súčasné geopolitické prostredie EÚ sa postupne rozkladá, keďže sa najmä v ostatnom období formuje, obrazne povedané, do podoby zápasníckeho resp. boxerského ringu. Prešlo už zrejme vývojovým stupňom cirkusového šapitó s preplnenou manéžou, t.j. obdobím „pozlacovanej“ pretvárinky, i pretekárskej arény ponúkajúcej formálne rovnaké resp. formálne rovnako spravodlivé východiskové pozície všetkým štartujúcim

---

¹ Porovnaj ŠMÁTRALA, M. – KRÁLIK, J.: *Obchodné zákonodarstvo a podnikanie v Slovenskej republike v rokoch 1939 – 1945. I. zväzok. 1. vyd.* Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2010, 464 s., tiež ŠMÁTRALA, M. – KRÁLIK, J.: *Obchodné zákonodarstvo a podnikanie v Slovenskej republike v rokoch 1939 – 1945. II. zväzok. 1. vyd.* Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2010, 572 s.

subjektom. Pretekárom...? Od určitej protekcionistickej doby, poznačenej klientelizmom nerovnomerne rozvrstvanou vnútornou súťažou, sa EÚ akoby „potáca“ v hlbokom bahne vlastných problémov, zavinených vlastnými chybami. Isto nemožno viniť za vzniknutý stav erózie tzv. eurointegračných procesov výlučne iba súčasných infantilných predstaviteľov EÚ, či prebujnelú, nadpriemerne honorovanú, ale v konečnom dôsledku nekvalifikovane fungujúcu tzv. eurobyrokráciu. Problémy EÚ sú totiž omnoho hlbšie, zložitejšie, a je potrebné priznať, že ich jadro spočíva predovšetkým v jej členských štátoch. Žiaľ, aj vážne problémy EÚ zostávajú neraz neriešené, alebo nedostatočne odborne a prezieravo riešené. A práve preto sa klíma v nej čoraz viac nápadne podoba atmosfére panujúcej v boxerského ringu... Je vari reálne možné očakávať, že už v najbližšom období situácia v politickom prostredí EÚ dozreje do štádia, kedy po naplnení taktických úloh bude strategickým záujmom niektorých jej členských štátov (napr. Poľska, Maďarska) postupné uvoľňovanie sa zo zovretia európskej legislatívy. A v konečnom dôsledku, ak impotentná EÚ už nebude ponúkať do jej rámca integrovaným národom ten „duchovný pokrm“, čiže racionálne ideové jadro a primerané materiálne blaho, na základe ktorého vznikla, dospeje ako inštitúcia skutočne k nežiaducemu cieľu. Dostane sa do stavu univerzálnej paralýzy, ktorého prirodzeným následkom bude spočiatku opatrné, neskôr masové „opúšťanie“ tohto internacionálneho zväzku európskych štátov. Nedávna história Zväzu sovietskych socialistických republík a nástupníckeho Spoločenstva nezávislých štátov by mala byť hmatateľnou výstrahou pre všetkých politikov, hazardujúcich s EÚ, vrátane nemeckej spolkovej kancelárky A. Merkelovej a francúzskeho prezidenta E. Macrona, ktorí vlastne prejudiciujú politiku EÚ. Spúšťacím mechanizmom latentného rozkladu štruktúry EÚ sa už dnes totiž javí nezodpovedné (ne)riešenie tzv. externej migračnej krízy, ktorú nesporne vyvolali niektoré západoeurópske štáty (spomedzi členských štátov EÚ predovšetkým Veľká Británia a Francúzsko, až následne Nemecko). Tieto členské štáty EÚ sa bez akýchkoľvek politických konzultácií s ostatnými členskými štátmi EÚ nechali neprezieravo a bezprecedentne zatahnúť do vojenských riešení vnútro politickej situácie arabských štátov (napr. Lýbie, Iraku, Sýrie) jednoznačne v „neeurópskom záujme“. Privolaná imigrantská invázia, determinovaná občianskymi vojnami vedenými v arabskom geopolitickom priestore, podnecovaná nezodpovednými vyhláseniami A. Merkelovej, zdrvivúco pohlcujúca zdroje niektorých členských štátov EÚ (najmä Grécko, Taliansko), však má byť riešená „už“ s vynucovanou účasťou ostatných integrantov uplatnením metódy tzv. socializácie dôsledkov imigrantskej invázie. Teda, tzv. povinnými kvótami imigrantov, zaväzujúcimi jednotlivé členské štáty EÚ k ich prijímaniu, a to centrálnou úlohou! Dôsledky tejto politiky EÚ možno do značnej miery aj predvídať. Sociálne, kultúrne, ekonomické, nacionálne, ale predovšetkým konfesijné konflikty sú totiž už v súčasnosti v západnej Európe takmer na dennom poriadku, a bude ich potrebné ihneď riešiť.² Vatikán, ako duchovné (aj mocenské) centrum kresťanstva, aj keď sa zatiaľ stavia k práve prebiehajúcej procesu dechristianizácie EÚ latentne lojálne, môže totiž svoje postoj radikálne zmeniť, dokonca radikalizovať, najmä po skôr či neskôr očakávanej výmene hlavy rímsko – katolíckej cirkvi, teda osoby pápeža. Reakciu poľských katolíckych veriacich,

² Porovnaj KRÁLIK, J. – KRÁLIKOVÁ, K.: *Polícia (v slovenskej spoločnosti)*. 1. vyd. Brno: TribunEU, 2016, 248 s.

súčasne tiež občanov EÚ a ich postoj k sekularizovanej, a v ich očiach už do značnej miery islamizovanej časti EÚ, nemožno jednoznačne predvídať, avšak možno ju vytušiť. A vzhľadom na historicky sformované nacionálne - politické previazania Poľska a Maďarska, možno prejudiciovať aj maďarský postoj k problému diverzifikujúcej sa EÚ.³ Samozrejme, to môže mať aj ďalšie následky v podobe vzniku tzv. dominového efektu, do reťazca ktorého môže za určitých okolností zapadnúť aj SR a iné tzv. postsocialistické i tzv. postsovietske štáty. Najmä po tom, ako do ich štátnych rozpočtov prestanú plynúť tzv. eurodotácie a začnú sa hromadiť ekonomické problémy. Teda, možno predpokladať, že ak sa ukončia „jednosmerné“ peňažné toky prameniace v eurofondoch, ukončí sa súčasne aj veľkorysosť „rozpúšťania“ takýchto peňazí v národných ekonomikách. Krivka chudoby bude mať stúpajúcu tendenciu, zvyšovať sa bude stupeň polarizácie spoločnosti, čo bude vyúsťovať do sociálne determinovaných konfliktov. Voči členským štátom EÚ majúcim dosiaľ charakter tzv. čistých príjemcov dotácií sa teda opustí aj uplatňovanie jednej z tzv. európskych politík, vari najpríťažlivejšej, keďže je upriamená na kohéziu. Takto sa týmto členským štátom EÚ zamedzí využívať eurorozpočtové prostriedky ako dovtedy neekvivalentne koncipované zdroje. Procedúry likvidujúce ich dovtedajšie „zvýhodňované“ postavenie ako tzv. čistých príjemcov európeňazí či peňazí z fondov EÚ budú mať za následok zastavenie procesu vyrovnávania životnej úrovne obyvateľstva v priestore EÚ. Možno predvídať v tejto súvislosti aj dynamický rozmach nekontrolovateľnej korupcie, keďže peniaze budú drahé a bude ich nedostatok.⁴ To môže vytvárať tlak na opustenie štruktúr EÚ nielen zo strany obyvateľstva ich členských štátov, ale aj predstaviteľov týchto štátov, chcúcich na takejto situácii politicky profitovať. Ak sa stanú tzv. europeniaze v podobe dovtedajších „darov“, čiže nenávratných dotácií, nedostatkovým tovarom, v dôsledku čoho nastane „hlad“ po finančných zdrojoch, môžu na povrch vyplávať aj také politické problémy, ktoré v EÚ dosiaľ iba latentne „prežívajú“. Môžu dokonca vyústiť do sociálnej revolty tzv. marginalizovaných skupín obyvateľstva západoeurópskych členských štátov EÚ, nie občianstva, a to vzhľadom na ich aktuálnu sociálnu situáciu, ako sa o tom presvedčilo v roku 2015 Francúzsko!⁵ Je teda zrejmé, že v súčasnom období prechádza európska spoločnosť procesom zápasu nielen o samotný charakter EÚ, ale možno zápasom o existenciu EÚ v súčasnej forme vôbec.

---

3 KRÁLIK, J.: *Poznámka k postaveniu Slovenska vo virtuálnej realite medzinárodného porozumenia v strednej Európe*. In: *Slovanská vzájomnosť*, 3, 2003, č. 2, s. 9 – 16.

4 Porovnaj KRÁLIK, J.: *Slovensko vo (finančných) vzťahoch Európskej únie*. In: *Medzinárodné právo, medzinárodná politika a medzinárodné vzťahy*. 11. novembra 2016. Zborník vychádza pri príležitosti životného jubilea prof. JUDr. Stanislava Mráza, CSc. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo Ekonóm, 2016, s. 50 – 57; tiež KRÁLIK, J.: *K právnej ochrane vkladov ako vnútro politickej podmienky prístupu Slovenskej republiky k Európskej únii*. In: *Právny poradca*, 2001, č. 4-5, s. 5-13.

5 Porovnaj s KRÁLIKOVÁ, K.: *Aplikácia systému schengenského acquis v oblasti starostlivosti štátnej správy o imigrantov v podmienkach SR*. 1. vyd. Žilina : GEORG, 2012, 152 s. Tiež KRÁLIKOVÁ, K.: *K aktuálnemu stavu systému schengenského acquis*. In: Adamkovičová, B. (edit.), *Človek vo víroch slovenskej spoločnosti*. Nekonferenčný zborník vedeckých príspevkov. 1. vyd. Warszawa: Szkola Wyższa im. Bogdana Janskiego, 2017, s. 118 – 131.

Súčasnosc' a možná (ne)perspektíva EÚ

V záujme hľadania vízie EÚ je potrebné vychádzať z faktu, že EÚ dosiaľ netvorí konzistentný politický útvar, a ani ho tvoriť nebude. Ani z dlhodobého hľadiska, pravda, pokiaľ nedôjde k takému impulzu z vnútra alebo zvonka, ktorý by umožnil štart resp. vznik zjednocujúceho procesu európskeho obyvateľstva, napr. na konfesiónálne radikálne inovovanej báze, t.j. islamu. Pri preskúvaní aktuálnej situácie EÚ, ktorá je východiskom pre hľadanie možnej vývinovej tendencie EÚ, je pritom nevyhnutné vziať do úvahy mnoho faktorov. Osobitne takých, ktoré budú môcť dávať aspoň približne pravdivú odpoveď na otázku

1. perspektívy EÚ
2. perspektívy SR v EÚ
3. perspektívy SR.

Ad 1. Ak sa pokúšame aspoň heslovito a variantne sformulovať črtajúce sa perspektívy EÚ, teda vlastne možnú a pravdepodobnú víziu jej ďalšieho vývoja, musíme sa nevyhnutne pokúsiť o reálne posúdenie súčasného stavu resp. koncipovať *status quo* EÚ, a to nevyhnutne kriticky a súčasne z viacerých uhlov pohľadu. Konštatovali sme už, že EÚ sa v súčasnosti nachádza minimálne v stave vnútornej frustrácie, ak nie priamo v stave krízy jej hodnôt, keďže sa zdá, že záujmy a ciele predstaviteľov EÚ a jej členských štátov sú v diametrálnom rozpore so záujmami a cieľmi väčšiny obyvateľstva resp. občanov EÚ a jej členských štátov. Jednoznačne, aj keď značne zjednodušene, však za ich príčinu možno o.i. označiť ***nesprávnu stratégiu uplatňovanú pri kreovaní komplexu personálneho substrátu orgánov EÚ a z toho vyplývajúceho deštruktívneho pôsobenia jeho jednotlivých subjektov na celkovú konštrukciu, orientáciu a smerovanie EÚ.***

Predovšetkým je potrebné uvedomiť si, že súčasné vedenie EÚ pôsobí ako disharmonicky fungujúce trio politických analfabetov, nekvalifikovaných technokratov a nekompetentných byrokratov s charakteristickým nedostatkom politickej intuície a diplomatického taktu, disponujúcich absolútnou absenciou zdravého strategického politického myslenia. Takýto aktuálny dubiózny personálny stav vrcholových orgánov EÚ zrejme dovedol toto nádejné medzinárodné spoločenstvo na prah degradácie kolektívneho európskeho racionálneho myslenia a defraudácie efektívneho politického a ekonomického správania sa EÚ ako celku, ale aj niektorých západoeurópskych komunít a ich predstaviteľov. Je teda v holom záujme prežitia EÚ resp. „historicky sformovanej Európy“ predovšetkým nevyhnutné, aby čo najskôr skompromitovaných lobistov v orgánoch EÚ nezištne nahradili altruisti! Nevyhnutnosť realizovať v súčasnosti vo veľmi politicky a právne priaznivom období takúto racionalistickú procedúru podmieňuje, a to ako neodkladnú nevyhnutnosť, nielen akútny stav v riešení tzv. Brexitu, ale aj zmena podstaty politiky Spojených štátov amerických (ďalej len „USA“) uplatňovanej vo vzťahu k ostatnému svetu. USA na čele s prezidentom Donaldom Trumpom opúšťajú postupne storočie uzurpovanú si pozíciu tzv. svetového policajta, zameriavajú sa prvotne na riešenie svojich vlastných vážnych

vnútropolitických problémov, a preto sa vytvára súčasne priestor aj na bezpečne realizovateľnú zmenu globálnej politiky EÚ na prospech jej vlastnej autonómnosti. Po rozpade svetovej socialistickej sústavy sa na západnej pologuli Zeme stratil (aspoň prechodne) strach z „vývozu socialistickej revolúcie“ za jej hranice, po nástupe novej hlavy štátu v USA v roku 2017 sa vo svete pomaly stráca strach z vojenskými silami realizovaného „vývozu americkej demokracie“ do priestoru „zvyšku“ sveta. Objektívna realita teda z vnútorného, ale aj z medzinárodného zorného uhla politiky a ekonomiky umožňuje EÚ oslobodiť sa z pút „retenčnej liberálnej demokracie“, zavádzanej od počiatku 21. storočia na území jej členských štátov, ktorá v EÚ spôsobila explóziu rizika:

- *bezpečnostného*
- *ekonomického*
- *sociálneho*
- *kultúrneho*
- *demografického*
- *ekologického*
- *konfesijného*
- *morálneho*
- *právneho*
- *ekologického*
- *politického*
- *edukatívneho*

Nemožno na obmedzenom priestore vyjadriť sa k všetkým týmto prvkom destabilizácie EÚ, zjednodušene je ale potrebné aspoň uviesť, že podhubím ich vzniku sa stalo najmä porušovanie práva EÚ, vrátane porušovania princípov, na ktorých bol konštituovaný tzv. schengenský systém, bezprecedentné a nesankcionované porušovanie tzv. Maastrichtských kritérií, t.j. zásad a princípov rozpočtového hospodárenia niektorých členských štátoch EÚ (napr. Grécko, Taliansko, Španielsko, Portugalsko, Írsko, Francúzsko, Belgicko) a daňovej politiky EÚ (pretrvávajúca existencia tzv. daňových rajov na jej území), bezrestné porušovanie právnych, morálnych a etických princípov politickými predstaviteľmi orgánov EÚ a jej členských štátov (napr. Panama papers, členstvo bývalých predstaviteľov tzv. euroinštitúcií v riadiacich a dozorných orgánoch nadnárodných korporácií), dlhodobé latentné akceptovanie dvojakej kvality potravín a iných výrobkov v EÚ poškodzujúcich predovšetkým spotrebiteľov vo východoeurópskych členských štátoch EÚ, čo má za následok rozklad historicky konštituovaného hodnotového systému Európy. Dôsledkom je prirodzene erózia historicky sformovanej euro - morálky a nastupujúca polarizácia európskej spoločnosti, ktorú má pred európskou verejnosťou „skrývať“ zavádzanie latentnej cenzúry v celom euro – únijnom meradle prostredníctvom aplikácie konkrétnych „držhubných“ smerníc a iných opatrení EÚ. Okruh akútnych problémov potenciálne rozhlodávajúcich súdržnosť EÚ je však omnoho rozvetvenejší a kreatívnejší. V záujme stabilizovania EÚ je preto nevyhnutné neodkladne realizovať aspoň niektoré opatrenia, ktoré musia byť orientované na obnovu

pôvodných základov a rešpektovania princípov, na ktorých sa ako udržateľné až všeobecne perspektívne medzinárodné spoločenstvo EÚ svojho času konštituovala.

Vzhľadom na zreteľne postupujúce „zahnívanie“ EÚ bude v záujme koncipovania a petrifikovania novej rozvojovej vízie tohto spoločenstva nevyhnutné realizovať v rozličných časových horizontoch mnohovýrovný a členitý komplex opatrení, zasahujúcich predovšetkým do oblasti personálnej, ekonomickej, sociálnej, kultúrnej a konfesijnej politiky EÚ, avšak už vedenej úplne novými personálnymi elementmi. Zdá sa, že ťažisko univerzálnej zodpovednosti za zachovanie a realizáciu ideálov, na ktorých bola konštituovaná EÚ, sa bude postupne presúvať z občiansky rozhodávanej západnej časti EÚ do jej východnej časti, v rámci ktorej bude perspektívne dominovať subsidiárne zoskupenie štátov tzv. V 4. Na to, aby vízia univerzálne „bezpečnej Európy“ nadobudla reálne črty, je preto nevyhnutné predovšetkým:

- ***výrazne redukovať eurobyrokratický aparát***
- ***výrazne transformovať personálne zloženie eurobyrokratického aparátu z národnostného hľadiska***
- ***postupne eliminovať dominantný vplyv Nemecka a Francúzska na činnosť a rozhodovanie orgánov EÚ***
- ***demokratizovať a územne diverzifikovať inštitucionálnu základňu EÚ***
- ***“vytesniť” resp. odstrániť “neschopných” predstaviteľov EÚ z ich funkcií a brať ich na medzinárodnú zodpovednosť***
- ***transformovať “retenčnú” politiku EÚ na “rozvojovú” politiku s dlhodobým výhľadom***
- ***demontovať euroúnijný politický farizeizmus***

Len po totálnej rekonštrukcii EÚ a princípov jej fungovania, zdá sa, bude možné dosiahnuť „všeobecné blaho“, ktorého dosiahnutie očakávali najmä obyvatelia tzv. nových členských štátov EÚ od ich príslušnosti k tomuto medzinárodnému zoskupení. Pre to, aby sa mohla zachovať EÚ ako celistvý, vyvážený a harmonicky fungujúci organizmus je však potrebné, aby kompetentné orgány EÚ a jej inštitúcie začali pristupovať k identifikácii a riešeniu problémov tak, aby boli na prospech obyvateľstva členských štátov EÚ, teda nie tak, aby boli iba vyhlasované za prospešné! Očakávania občanov EÚ, ktoré by mala „ich“ EÚ neodkladne naplniť, zasahujú napr. do oblasti striktnej ochrany nedotknuteľnosti hraníc EÚ, do nekompromisnej ochrany osôb a majetku občanov EÚ, do oblasti ochrany tradícií európskych národov a ich kultúry, do oblasti ochrany ich konštantných hodnôt a najmä do oblasti vyžadovania konkrétnej zodpovednosti.

Ad 2. Ak je nevyhnutné, vzhľadom na skúsenosti a ďalšie okolnosti nadobudnuté SR v prostredí EÚ, identifikovať perspektívy SR v EÚ, určite je potrebné vychádzať zo slov slovenského klasika Sama Chalupku, uvádzaných ako motto tohto príspevku, „...a voľ nebyť,

ako byť otrokom!“.⁶ K ich vyjadreniu ho určite inšpirovala historická skúsenosť, ktorá môže byť na osoh aj realizácii súčasných politických záujmov SR v EÚ i mimo nej. Avšak, osobitne v rámci tzv. V 4. Súčasná politická koncepcia členských štátov V 4 totiž v podstate odpovedá na túto výzvu „euro - nezotročenia“ prostredníctvom prijatia a aplikácie zdravých, racionálnych opatrení odrážajúcich sa už vo viacerých oblastiach spoločenského života, vrátane ochrany vlastného obyvateľstva a jeho majetku pred neodôvodnenými externými zásahmi do jeho osobnej a majetkovej integrity. V súčasnosti si prakticky nemožno predstaviť „solídnu“ existenciu SR bez jej integračnej zložky „založenej“ v EÚ a v NATO. Je však nevyhnutné v súčinnosti s členskými štátmi tzv. V 4 presadzovať takú pozíciu SR v medzinárodných vzťahoch, a to najmä v EÚ, ktorá nebude degradovať autentickú slovenskú štátnosť do pozície nesvojprávneho euroregiónu a slovenský národ do postavenia „nacionálneho euro – štatistu“, teda akéhosi okrajového „východoeurópskeho“ etnika známeho iba svojim originálnym, i keď už zhasínajúcim folklórom. EÚ sa najmä popri svojej východnej hranici nikdy nesmie stať územím rezervácií! To je aj úlohou SR. Slovensko by sa prostredníctvom svojho diplomatického zboru malo výraznou mierou podieľať na odstraňovaní diskriminácie a súperenia štátov v EÚ, participovať na presadzovaní najvyššej možnej právnej i mimoprávnej ochrany pôdy, ovzdušia a vody v EÚ (bojovať proti zločinnosti, korupcii a tzv. developerským špekulačným aktivitám kreujúcim sa pri tvorbe koncepcií rozvoja územia, napr. územných plánov obcí a miest), iniciovať redukovanie procesu celoeurópskeho paralyzovania bezpečnostných, osobitne policajných zložiek, a aktivizovať sa aj v procese prehodnotenia foriem a metód boja proti rasizmu v EÚ, a to ako tzv. bielemu rasizmu, tak aj tzv. čiernemu rasizmu. V tejto súvislosti predpokladáme, že v bližšie neohraničenej budúcnosti sa na program dňa EÚ opätovne dostane už z mnohých zorných uhlov archaická problematika trestu smrti. Je možné, že ju oživia okolnosti ďalšieho vývoja v EÚ. SR ani v takomto kontroverznom zápase o kvalitu ochrany ľudského života nemôže zostať bokom.

Ad 3. Perspektíva SR je v súčasnosti bytostne prepojená s perspektívou EÚ, s jej osudom. Historické poučenia vyplývajúce z nedávno prežívanej minulosti slovenského národa však evokujú čiastočne opatrné prognózy o perspektíve SR v najbližšom i vzdialenejšom období, keďže dejinné udalosti v 20. storočí takmer detailne umožnili spoznávať a spoznať silu „večnej zmluvy“, ktorá bola pretlmočená do svojho času široko propagovaného hesla „so Sovietskym zväzom na večné časy a nikdy inak“. Ani táto tzv. večná pravda nevydržala totiž večne, ba ani polstoročie, a je zrejmé, že ani „večná pravda“ o EÚ tu nebude naveky, keďže ani EÚ nie je večná. Pokiaľ teda bude EÚ a osobitne SR existovať v tomto storočí naďalej, a to či už s obyvateľstvom slovenskej národnosti žijúcim na jej území, alebo obyvateľstvom inej národnosti, iného jazyka a inej konfesie či kultúry, bude z politického a najmä právneho hľadiska nevyhnutné včas a racionálne reagovať na meniacu sa a zmenenú situáciu v EÚ a z hľadiska záujmov SR osobitne v stredoeurópskom priestore. Takúto promptnú a „úživnú“

---

⁶ Pozri KRÁLIK, J.: *Politické, sociálne – ekonomické a právne vzťahy v postsocialistickej Európe (náčrt vývoja, stavu a perspektívy na príklade Slovenska)*. In: KOLEKTIV : Pocta prof. JUDr. Milanu Bakešovi, DrSc., k 70. narodeninám. Praha : Leges, 2009, s. 181 – 189.

reakciu očakávajú, samozrejme, obyvatelia SR jedine a oprávnene iba od legitímnych orgánov SR a ich predstaviteľov. Úlohou SR je teda mať včas a všestranne pripravenú vlastnú „doktrínu prežitia“ aj vlastnú „doktrínu rozvoja“, čiže sklbiť tzv. každodenné „manažovanie“ štátu s tzv. krízovým „manažovaním“, ktoré je v rukách štátnej moci. Osobitne z toho dôvodu, že zrejme v určitom časovom horizonte, a to v nadväznosti na vývoj prebiehajúci v EÚ, bude v SR potrebné riešiť aj otázku nielen právnej, ale predovšetkým etnickej a územnej konzistencie štátu. Otázka právneho fundamentu SR bude musieť byť riešená ako dilema, odvodzujúca sa od možného vývoja právneho prostredia EÚ. Teda, či bude v členských štátoch EÚ popri európskom práve a národno – štátnom práve akceptovaná alebo legitimizovaná aj existencia regulovania spoločenských vzťahov právom inej proveniencie, napr. islamským.⁷ V súvislosti s populačným vývojovým trendom možno tiež potenciálne čoskoro očakávať potrebu riešenia etnickej štruktúry obyvateľstva SR, ktorá môže vyústiť do iniciovania tzv. kosovského syndrómu vo východnej časti dnešného územia SR. Rezultátom tohto krízového vývoja môže byť nastolenie požiadavky autonómie územia obývaného prevažne cigánsko – rómskym obyvateľstvom s finalizáciou smerujúcou k vytvoreniu vlastného cigánsko – rómskeho štátneho útvaru. Definitívny rozklad územia SR môže byť tiež završovaný paralelne z hľadiska obsahu obdobnými požiadavkami národno – jazykovej minority obývajúcej južné oblasti Slovenska, a to aj ultimatívne adresovanými dosiaľ štátotvornému slovenskému národu. Osobitne pridunajské pohraničné územie SR, vykazujúce mimoriadne výdatné zásoby strategickú suroviny, pitnej vody, sa môže stať predmetom nepredvídateľných politických a právnych komplikácií, ktoré nebude spôsobilá racionálne riešiť ani permanentne oslabovaná EÚ. Je totiž evidentné, že aj *status quo*, ktoré je v súčasnosti prakticky iba mocensky nastolené v balkánskom priestore bývalej Socialistickej federatívnej republiky Juhoslávie, nie je z historického pohľadu stavom naozaj definitívnym, z čoho je nevyhnutné včas vyvodit' poučenia a realizovať primerané opatrenia predchádzajúce radikálnym dôsledkom. Perspektívy vývoja SR v nastávajúcom období je tiež nevyhnutné posudzovať a modelovať aj z hľadiska avizovaného nastolenia a uplatňovania tzv. novej jadrovej doktríny USA. Zrejme je, že tzv. svetový poriadok tak, ako ho poznali a žili súčasné generácie obyvateľstva SR, sa stáva minulosťou so všetkými rizikami, ktoré doba prináša. SR preto musí včas a sofistikovane na tieto výzvy doby reagovať! Ani preukázateľne tisícpäťstoročná história slovenského národa totiž nebude môcť byť dostatočnou a určite ani bez výhrad medzinárodne akceptovanou zárukou ďalšej existencie SR.

Naliehavou úlohou stojacou pred orgánmi SR je riešenie problematiky vzdelania a vzdelávania obyvateľstva, teda problematiky dlhodobo zanedbávaného a zanedbaného školstva. Zdá sa, že v záujme zvýšenia celkovej intelektuálnej úrovne slovenského národa a jeho politického a právneho vedomia bude neodkladne potrebné revidovať celú koncepciu školskej sústavy, produkujúcej „otitulovaných nevzdelancov“. Vychovávať obyvateľstvo tak,

---

⁷ Pripomíname, že v masovokomunikačných prostriedkoch sa sporadicky objavujú informácie o sankcionovaní rodín žijúcich vo Veľkej Británii za to, že odmietajú účasť svojich detí na výchovno – vzdelávacom procese zameranom na „inovovanú“ hodnotovú orientáciu vnucovanú spoločnosti britským školstvom, čo môže viesť k tzv. demontáži demokracie.

aby bolo spôsobilé chápať všetko to, čo sa deje v jeho spoločenskom prostredí, by malo byť príkazom dneška. Manipulovať s masou „titulovaných analfabetov“ je totiž v rozpore s prirodzeným právom, ba priamo so základnými ľudskými právami, ku ktorých ochrane sa formálne EÚ hlási.

Záver

EÚ bola už od počiatku svojho vzniku koncipovaná ako projekt spravodlivosti, vzájomnej úcty a spolupráce medzi európskymi národmi. Po období rozmachu a stabilizácie však z objektívnych aj subjektívnych dôvodov dospela do štádia retencie a recesie, pretože sa od uplatňovania týchto nosných princípov jej predstavitelia odklonili. Idea, na ktorej bola EÚ sformovaná, je teda v súčasnosti reálne ohrozená. Koristnícky charakter tzv. starých členských štátov, prejavujúci sa o.i. kryptodemokratickými postojmi a závermi vo vzťahu k tzv. novým členským štátom EÚ, najmä tzv. postsocialistickým, vážne nahľadáva vzájomnú dôveru medzi národmi, integrovanými do zoskupenia nazvaného EÚ. Diskriminačné a direktívne prvky, otvorená neschopnosť súčasného vedenia EÚ brániť sa neodôvodnene egoistickým tlakom nemeckej a francúzskej politickej reprezentácie, latentne smeruje k rozkladu tohto zoskupenia a ku konfesijno – etnickej inovácii európskeho „úniijného“ priestoru. Tento trend vývoja predvídajú a bránia sa mu najmä štáty zoskupené do tzv. V4. Hľadať nové impulzy vedúce k obnoveniu strácajúcej sa medzinárodnej dôvery a spolupráce v rámci EÚ je teda kardinálnou úlohou dneška. Aby sa z duší súčasných Európanov vymazal pocit, že EÚ dnes predstavuje iba ring európskych národov. Dokonca poškvrený politickým kupliarstvom a falošnou solidaritou. Naostatok považujeme za dôležité zdôrazniť, že v ostatnom období prioritu vo vedomí európskeho obyvateľstva nadobúda aj hľadanie odpovede na otázku, či možno za extrémizmus považovať iba xenofóbiu a rasizmus alebo vyslovenie iného, než oficiálneho názoru na európsku spoločnosť, EÚ a jej smerovanie. Teda zamyslieť sa nad tým, či nie je neospravedliteľným *extrémom* v modernej demokratickej „občianskej“ spoločnosti, a teda aj špecifickou formou extrémizmu *tzv. zlodejina*, a to akéhokoľvek pôvodu a účelu. Teda najmä vtedy, ak je „pevádzkovaná“ volenými, menovanými alebo samozvanými verejnými činiteľmi, vrátane tých, ktorí pôsobia na pôde EÚ. Ktorých za ich protispoločenské konanie veľká časť európskej verejnosti hoci odsudzuje a považuje oprávnené za zločincov „v bielych golieroch“, avšak ktorých „šafárenie“ so spoločenskými zdrojmi distribuovanými jednosmerne z verejných fondov do súkromnej sféry zostáva nielen tzv. tabu, čiže dlhodobo zamlčované, ale aj netrestané. Táto problematika „obohacovania“ sa spoločenských špičiek EÚ či ich reálnemu a legitimizovanému prístupu k bohatstvu veľmi úzko súvisí s problémom tzv. roztvárania nožnic v sociálnej oblasti. Neúmerne vysoké príjmy úzkeho okruhu obyvateľstva EÚ, vrátane jej predstaviteľov a ostatných eurobyrokratov, vyvolávajú priamo polarizáciu európskej spoločnosti. Najmä v tzv. postsocialistických štátoch priemerný ročný príjem pracujúceho občana predstavuje často len priemerný mesačný príjem pracovníka administratívneho aparátu EÚ. Je potom prirodzené, že v takýchto spoločenských podmienkach dochádza k sociálnemu atavizmu na strane väčšinového obyvateľstva, ktorý môže vyústiť priamo až do sociálnej revolty, a ktorej

katalyzátorom sa môže stať práve predvádzaný voluntaristický prístup orgánov EÚ k nelegálnym imigrantom.⁸

„Vzdelaním som právnik, profesiou vysokoškolský profesor, pôsobiaci štyri desaťročia na rozličných právnických fakultách slovenských i zahraničných univerzít, ale i na iných vysokých školách. A práve preto trpím. Áno, kvôli spravodlivosti a právu... Trápim sa jeho rozvratom, zaznamenávaným v súčasnom priestore slovenskej i európskej právnej kultúry. Jeho rozkladom pozorovateľným najmä v posledných desaťročiach 20. storočia a v prvých dvoch dekádach 21. storočia. Emotívne precitujem cieľavedomú eróziu morálky ľudstva, národa. Zhanobenie etiky, práva, vierouky, ba aj celej slovenskej národnej i európskej kultúry. Dehonestáciu európskych tradícií! Prekáža mi účelové „ohýbanie“ zdravého ľudského rozumu. Univerzálna degradácia ľudského rácia. A najmä strata zmyslu človečenstva pre spravodlivosť... Vydávanie falza za originál. Hlúposti za múdrosť. Ručania za ručenie. Chamtivosti za sporivosť. Zločinu za chytrosť. Kvílenia za spev. Zavýjania za hudbu. Taľafatiek za poéziu. Mazaníc za obraz... I keď je pravdou, že všeobecný úpadok spoločenských či medziľudských vzťahov je dnes hmatateľný nielen na pulze života slovenskej národnej pospolitosti, ale aj v širšom geopolitickom priestore staručkej Európy, ba i celého sveta.“⁹

LITERATÚRA

1. KRÁLIK, Jozef – KRÁLIKOVÁ, Kristína: *Polícia (v slovenskej spoločnosti)*. 1. vyd. Brno: TribunEU, 2016, 248 s. ISBN 978 – 80 – 263 – 1050 - 1
2. KRÁLIK, Jozef : *Slovensko vo (finančných) vzťahoch Európskej únie*. In.: Medzinárodné právo, medzinárodná politika a medzinárodné vzťahy. 11. novembra 2016. Zborník vychádza pri príležitosti životného jubilea prof. JUDr. Stanislava Mráza, CSc. 1. vyd. Bratislava : Vydavateľstvo Ekonóm, 2016, s. 50 – 57. ISBN 978 – 80 – 225 – 4312 – 5.
3. KRÁLIK, Jozef : *K právnej ochrane vkladov ako vnútro politickej podmienky prístupu Slovenskej republiky k Európskej únii*. In: Právny poradca, 2001, č. 4-5, s. 5-13.
4. KRÁLIK, Jozef : *Poznámka k postaveniu Slovenska vo virtuálnej realite medzinárodného porozumenia v strednej Európe*. In: Slovanská vzájomnosť, 3, 2003, č. 2, s. 9 – 16.
5. KRÁLIK, Jozef : *Politické, sociálno – ekonomické a právne vzťahy v postsocialistickej Európe (náčrt vývoja, stavu a perspektívy na príklade Slovenska)*. In: KOLEKTIV : Pocta

---

⁸ Porovnaj s KRÁLIKOVÁ, K.: *Aplikácia systému schengenského acquis v oblasti starostlivosti štátnej správy o imigrantov v podmienkach SR*. 1. vyd. Žilina : GEORG, 2012, 152 s. Tiež MICHÁLEK, P. - KRÁLIKOVÁ, K.: *Občan Evropské unie a uplatňování některých jeho práv v zrcadle schengenu (příklad České republiky)*. In: Postavenie Schengenského acquis v systéme politik Európskych spoločenstiev. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 27. februára 2008 v Bratislave. 1. vyd. Bratislava : Akadémia Policajného zboru, 2008, s. 90 – 106.

⁹ KRÁLIK, J.: *Uvädnutý kvet (Zabudnutý umelec Ľudovít Gerhát)*. 1. vyd. Hodonín: Evropský ústav práva a soudního inženýrství, 2016, s. 6.

prof. JUDr. Milanu Bakešovi, DrSc. k 70. narodeninám. Praha : Leges, 2009, s. 181 – 189. ISBN 978 – 80 – 87212 – 23 – 3.

6. KRÁLIK, Jozef : *Uvädnutý kvet (Zabudnutý umelec Ľudovít Gerhát)*.1. vyd. Hodonín: Evropský ústav práva a súdneho inžinýrství, 2016, 126 s. ISBN 978 – 80 – 906144 – 4 – 4.
7. KRÁLIKOVÁ, Kristína: *Aplikácia systému schengenského acquis v oblasti starostlivosti štátnej správy o imigrantov v podmienkach SR*. 1. vyd. Žilina : GEORG, 2012, 152 s. ISBN 978 – 80 – 89401 – 91 – 8.
8. KRÁLIKOVÁ, Kristína: *K aktuálnemu stavu systému schengenského acquis*. In: Adamkovičová, B. (edit.), In : *Človek vo výročí slovenskej spoločnosti. Nekonenčný zborník vedeckých príspevkov*. 1. vyd. Warszawa: Szkoła Wyższa im. Bogdana Janskiego, 2017, s. 118 – 131. ISBN – 978 – 83 – 87987 -92 – 5.
9. MICHÁLEK, Přemysl - KRÁLIKOVÁ, Kristína: *Občan Evropské unie a uplatňování některých jeho práv v zrcadle schengenu (příklad České republiky)*. In: *Postavenie Schengenského acquis v systéme politik Európskych spoločenstiev. Zborník z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej 27. februára 2008 v Bratislave*. 1. vyd. Bratislava : Akadémia Policajného zboru, 2008, s. 90 – 106. ISBN 978 – 80 - 8054 – 431 – 7.
10. ŠMÁTRALA, Milan – KRÁLIK, Jozef : *Obchodné zákonodarstvo a podnikanie v Slovenskej republike v rokoch 1939 – 1945. I. zväzok*. 1. vyd. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2010, 464 s. ISBN 978 – 80 – 224 – 1116 – 5 (Králik, J. autor 50 %)
11. ŠMÁTRALA, Milan – KRÁLIK, Jozef : *Obchodné zákonodarstvo a podnikanie v Slovenskej republike v rokoch 1939 – 1945. II. zväzok*. 1. vyd. Bratislava : VEDA, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 2010, 572 s. ISBN 978 – 80 – 224 – 1117 – 2 (Králik, J. autor 50 %)